

Hvorfor er det en udfordring at få erhvervslivets behov og uddannelsessystemets kompetencer til at udvikle sig sammen

MENU

- De samfundsmæssige udfordringer til uddannelsessystemets opgaver, organisation og metoder ændres radikalt
- **Problemet:** Kan vi producere livslang læring og dannelse i programmerede klasserum?
- Problemet bør ansues i et bredere socialt og kulturelt perspektiv end det uddannelsespolitikken i dag anlægger
- Vi må forholde os til problemet ud fra flere modsatrettede paradigmer:
 - Produktionslogik
 - Velfærdslogik
 - Konkurrencelogik
 - Udviklingslogik
- Skolen må forberede aktørerne til at kunne håndtere den komplekse sociale virkelighed, som vi er på vej ind i
- Det kræver helt andre kompetencer end evidensbaserede tekniske færdigheder

Egenskab	Industriel produktionslogik (industrisamfundet)	Politisk forhandlingslogik (velfærdssamfundet)	Liberalistisk markedslogik (konkurrencesamfundet)	Værdiskabende udviklingslogik (drømmesamfundet)
Samfundssyn	Økonomisk rationalitet (New Public Management) og procesregulering	Samfundets forhandlede orden og sociale strukturering (den danske model)	Markedsøkonomiens frie kræfter (det globale vidensamfund)	Menneskers iboende udfoldelses- og udforskningsbehov
Organisationssyn	Autoritetshierarkiet baseret på formaliseret magt	Koalitionsskabte interessefællesskab	Survival of the fittest gennem selvsupervision	De åbne responsive komplekse processer
Menneskesyn	Det administrative rationelle menneske	Det sociale sikkerhedssøgende menneske	Det selvrealiserende opportunistiske menneske	Det emotionelle og legende menneske
Ledelsessyn	Mekanistisk og systembaseret styring	Medledelse i aftalte sociale samspil	Selvledelse gennem magt og kompetencefordele	Autentisk emergerende lederdannelsesforløb
Læringssyn	Færdighedstræning til praksis	Social tilpasning i exist. samfundsnormer	Markedsrelevante kompetenceudvikling	Grænsebrydende erkendelse og åben innovationsevne
Uddannelsessyn	Lineært lukket programmeret forløb	Tiltagende progression og praksisrelevans	Konkurrenceevne på markedets præmisser	Livslang læring og dannelse
Styring af skolers performance	Kontrol gennem planer, standarder, regler og målinger	Ensretning af pædagogiske metoder og kompetencer	Benchmarking af præstationer og systemer (akkreditering)	Mobilisering af intense mulighedsrum og kreative kræfter
Kritiske bieffekter	Fiksering af menneskers ambitioner til systemets kortsigtede logik	Fællesskabets normer koloniserer den enkeltes ambitioner (stabilisering)	Markedskræfter kan føre til suboptimering og mgl. bæredygtighed	Det åbne virtuelle rum skaber uklarhed og dilemmaer
Ledelsesproblemer	Systemets autisme og paranoia	Den kollektive ensretning, indoktrinering og handlingslammelse	Egomani, stress, org. skizofreni	Magt og stress i uklare komplekse forløb

Figur 1.4 Paradigmer til at fremme værdiskabende læringsprocesser (P. Melander 2011)

Fremtidens krav til uddannelsessystemet

- Fremtidens kompetente aktører må agere i et foranderligt, komplekst og usikkert univers?
- Kravene til faglige kompetencer ændres løbende og kan derfor ikke funderes på simple tekniske færdigheder
- Praksisnærhed kan ikke defineres entydigt og optimeres logisk, men må opsøges gennem leg, eksperimenter etc.
- Uddannelse må lægge op til livslang læring og dannelse og ikke mindst aflæring. (Det er samfundet og uddannelsessystemet slet ikke forberedt til)
- Den eksisterende uddannelsespolitik bygger på fortidens industrielle normer om produktivitet og effektivitet
- Den væsentligste kompetence bliver overalt at kunne skabe indsigt, innovation og samspil på tværs af grænser. Dette forudsætter andre dyder som værdier, vovemod, vildskab etc.
- Folkeskolen mv. skal udvikle elevernes evne, lyst og nysgerrighed til at sanse, erkende, lege og navigere i det komplekse, uklare og ukendte univers

Konklusion: Det kræver et opgør med de nedarvede konventionelle paradigmer bag uddannelsespolitikken